

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 88/2019-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. januára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Milanom Slobodnikom, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 92/2016 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 92/2016 porušené boli.

2. Okresnému súdu Košice II p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 92/2016 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Košice II p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice II je p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 519,39 € (slovom päťstodevät'násť eur a tridsaťdeväť centov) na účet jej právneho zástupcu advokáta JUDr. Milana Slobodnika, Štúrova 20, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a s'ťažostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. IV. ÚS 88/2019-27 z 5. novembra 2019 prijal na ďalšie konanie ústavnú s'ťažosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 92/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“).

2.1 Z obsahu podanej ústavnej s'ťažnosti vyplýva, že s'ťažovateľka 19. augusta 2015 podala na Okresnom súde Košice I návrh na začatie konania o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“). Konanie bolo vedené pred Okresným súdom

Košice I pod sp. zn. 19 C 366/2015. V priebehu konania žalovaný vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti s označením Okresného súdu Bratislava I ako miestne príslušného. Okresný súd Košice I svojím uznesením sp. zn. 19 C 366/2015 z 11. februára 2016 postúpil predmetnú vec Okresnému súdu Košice II, kde je vedená pod sp. zn. 12 C 92/2016.

2.2 Podľa názoru sťažovateľky dochádza v postupe okresného súdu v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom, z dôvodu, že *„Konanie na Okresnom súde Košice II... bolo začaté postúpením veci súdu dňa 11. 2. 2016 a do dnešného dňa, po 3 rokoch, nie je právoplatne skončené. Skutočná dĺžka konania v predmetnej veci je však ešte dlhšia, keďže od samotného podania návrhu na začatie konania na Okresný súd Košice II dňa 19. 8. 2015 uplynuli až 3 roky a 6 mesiacov.“*. V ďalšom poukazuje na to, že *„... konanie nie je zaťažené veľkým počtom účastníkov. Účastníkmi v tomto konaní sú jedine sťažovateľka a žalovaný. Taktiež v predmetnom konaní nedochádza k procesnému nástupníctvu, ktoré by mohlo komplikovať postup súdu. Konanie nie je ani sťažené nevyhnutnosťou využívania cudzieho práva alebo potrebou aplikácie rôznych znení právnych predpisov, účinných v rôznych časových obdobiach. Predmetné konanie nie je zaťažené ani potrebou znaleckého dokazovania, ktorá by oprávňovala predĺženie trvania konania.“*. Podľa názoru sťažovateľky aj odvolacie konanie vedené Krajským súdom v Košiciach, ktorý svojím uznesením č. k. 2 Co 79/2017-145 z 29. marca 2017 zrušil uznesenie okresného súdu č. k. 12 C 92/2016-119 z 8. decembra 2016 o zastavení konania, *„... bolo nesporne zbytočným priet'ahom v konaní, ktorému mohlo byť zo strany súdu predídene, keby venoval sústredenejšiu pozornosť povahe vzťahu medzi sťažovateľkou a žalovaným, majúc na zreteli fakt, že sťažovateľka tento vzťah pomenovala už vo svojom návrhu na začatie konania. Na túto skutočnosť poukázal vo svojom uznesení zo dňa 29. 3. 2017 aj krajský súd.“*. Na záver svojej argumentácie považuje sťažovateľka *„... za dôležité... poukázať na fakt, že od doručenia uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29. 3. 2017 nevykonal súd akýkoľvek úkon v predmetnej veci. Táto nečinnosť súdu trvá k dnešnému dňu už takmer 2 roky.“*.

3. Sťažovateľka v petite podanej ústavnej sťažnosti navrhla, aby ústavný súd po prijatí jej ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľky:

- na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

- na prejednanie veci v primeranej lehote zakotvené v článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo postupom Okresného súdu Košice II v konaní pod sp. zn. 12C/92/2016 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Okresnému súdu Košice II pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľky.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu Košice II, aby konal vo veci vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 12C/92/2016 bez prietahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke finančné zadostučinenie vo výške 2.500,- €.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Vyjadrenie odporcu a replika sťažovateľky

4. Ústavný súd 12. júna 2019 a 20. novembra 2019 vyzval predsedu okresného súdu na vyjadrenie sa k podanej ústavnej sťažnosti. V podaní okresného súdu sp. zn. 1 SprV 410/2019 z 21. júna 2019 predseda okresného súdu poskytol prehľad vo veci vykonaných úkonov, k čomu v podstatnom zhrnul:

„V prvom rade poukazujem na ustanovenie § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z.z. o Ústavnom súde SR, podľa ktorého ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. Sťažovateľka mala možnosť podať predsedovi súdu sťažnosť podľa ustanovenia § 62 zákona č. 757/2004 Z.z. v platnom znení, avšak túto možnosť nevyužila, teda právne prostriedky na ochranu svojich práv nevyčerpala. Ak by tak bola urobila a predseda súdu uznal jej sťažnosť za dôvodnú, bolo by predmetné konanie zaradené do osobitného režimu sledovania a nebolo by nutné podať vo veci ústavnú sťažnosť.“

Z chronológie vo veci vykonaných úkonov je zrejmé, že od doručenia spisu tunajšiemu súdu dňa 9.3.2016 do 5.4.2017, kedy bol spis vrátený z odvolacieho súdu, bolo konanie priebežné a bez prietahov. Obdobie od podania žaloby do 9.3.2016 nemožno

pripísať na ľarchu tunajšieho súdu, lebo toto obdobie nevedel žiadnym spôsobom ovplyvniť. Rovnako nemožno uzavrieť ako prieťah v konaní spôsob rozhodnutia vydaného dňa 8.12.2016, keďže sa jednalo o právny názor vtedy konajúcej zákonnej sudkyne.

Obdobie prieťahov vzniklo v období od apríla 2017 do 13.6.2019, kedy bol vo veci určený termín pojednávania na deň 3.10.2019. Chcem však zdôrazniť skutočnosť, uvádzanú v úvodnej časti môjho stanoviska, že ak by obrátila na predsedu súdu so sťažnosťou, bola by zjednaná náprava a nemuselo dôjsť k podaniu ústavnej sťažnosti.“

5. Ústavný súd zaslal právnenému zástupcovi sťažovateľky vyjadrenie okresného súdu sp. zn. 1 SprV 410/2019 z 21. júna 2019 na vedomie. Ústavnému súdu bolo 25. júla 2019 doručené písomné stanovisko právneho zástupcu sťažovateľky z 25. júla 2019, v ktorom uviedol:

«Sťažovateľka predovšetkým považuje za potrebné vysporiadať sa s námietskou o tom, že nevyčerpala právne prostriedky, ktoré jej priznáva ust. § 62 zákona č. 757/2004 Z. z., a že z tohto dôvodu by mala byť jej sťažnosť odmietnutá, ako neprípustná.

4. Sťažovateľka poukazuje, že otázka, či sťažnosť predsedovi súdu podľa ust. § 62 zákona č. 757/2004 Z. z., je účinným prostriedkom nápravy, (pretože len taký, je sťažovateľka povinná využiť pred podaním ústavnej sťažnosti) bola opakovane predmetom posudzovania Európskeho súdu pre ľudské práva.

5. Európsky súd pre ľudské práva vo svojom rozsudku vo veci Ištván a Ištvánová proti Slovensku zo dňa 12. 6. 2012 (sťažnosť č. 30189/07) skonštatoval, že sťažnosť predsedovi súdu nie je účinným prostriedkom nápravy a odmietnutie ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie práva na konanie v primeranej lehote, znamená odopretie účinného prostriedku nápravy na vnútroštátnej úrovni.

6. Tento svoj názor Európsky súd pre ľudské práva potvrdil aj v rozsudku Komanický proti Slovensku zo dňa 12. 6. 2012 (sťažnosť č. 40437/07). Na uvedené rozhodnutia ďalej Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozhodnutiach, týkajúcich sa sťažností na porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd opakovane poukazuje (napr. rozsudok Csákó proti Slovensku zo dňa 25. 6. 2013, sťažnosť č. 47386/07, rozsudok Klinovská proti Slovensku, zo dňa 8. 10. 2013, sťažnosť č. 61436/09,

rozsudok vo veci *Bednár proti Slovensku* zo dňa 8. 10. 2013, sťažnosť č. 64023/09, rozsudok vo veci *Grešáková proti Slovensku* zo dňa 22. 11. 2016, sťažnosť č. 77164/12 a ďalšie).

7. Vo veci sťažovateľky niet dôvodu dospieť pri rozhodovaní o jej prijateľnosti sťažnosti k inému záveru. Sťažovateľka je preto presvedčená, že jej sťažnosť by mal ústavný súd prijať na ďalšie konanie.

8. Pokiaľ ide o postup Okresného súdu Košice II sťažovateľka považuje za potrebné opätovne zdôrazniť, že od 9. 3. 2016, kedy bola vec postúpená tomuto súdu Okresným súdom Košice I, súd nevykonal jediné pojednávanie.

9. Po uplynutí 9 mesiacov od začatia konania na okresnom súde bolo konanie zastavené s odôvodnením, že nejde o vec, ktorá patrí do právomoci súdu. Ako vyplýva z odôvodnenia uznesenia o zastavení konania, zo dňa 8. 12. 2016, dôvodom na zastavenie konania boli skutočnosti, ktoré žalobkyňa uvádzala už v samotnej žalobe, keďže ako na to sám súd poukázal v uznesení o zastavení konania, je povinný skúmať svoju právo moc ex offo, uplynutie doby 9 mesiacov, po ktorej súd dospel k záveru, že nemá právomoc vo veci konať, nie je zdôvodniteľné, ani vysvetliteľné. Skutočnosť, že žalobkyňa je policajtkou bola zrejmä zo samotnej žaloby, a práve touto skutočnosťou a povahou uplatnených nárokov, odôvodnil súd svoje uznesenie o zastavení konania.

10. V kontexte uvedeného sa javia úkony súdu od 9. 3. 2016 až do vydania uznesenia o zastavení konania, ako neefektívne, naopak je zrejmé, že súd sa nedostatočne starostlivo oboznámil s obsahom žaloby.

11. Uznesenie súdu zo dňa 8. 12. 2016 bolo zrušené uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/79/2017, v odôvodnení tohto rozhodnutia, odvolací súd nielen, že v súlade s odvolaním sťažovateľky poukázal na to, že vec je súkromnoprávnym nárokom, a preto spadá do vecnej právomoci všeobecných súdov SR, ale aj na to, že: „Skutočnosť, že ide o nárok uplatňovaný ako náhrada škody spôsobená nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu, žalobkyňa v konaní niekoľkokrát opakovane tvrdila“.

12. Ako vyplýva zo samotného vyjadrenia Okresného súdu Košice II od 5. 4. 2017, kedy sa vec spolu so zrušujúcim uznesením krajského súdu vrátila na okresný súd až do 13. 6. 2019, kedy určil zákonný sudca termín pojednávania na deň 3. 10. 2019, nebol vo veci vykonaný žiaden úkon. Súd bol teda absolútne nečinný, viac než dva roky a je potrebné

dať do pozornosti ústavnému súdu, že aj termín pojednávania, je stanovený o takmer ďalšie 4 mesiace od jeho určenia, a to na deň 3. 10. 2019.

13. Pokiaľ Okresný súd Košice II uvádza, že spôsob rozhodnutia vydaného dňa 8. 12. 2016 nemožno uzavrieť ako taký, ktorý spôsobil prieťahy v konaní, nemožno s týmto názorom súhlasiť. Nezákonné rozhodnutie (jeho nezákonnosť vyplýva z toho, že bolo zrušené odvolacím súdom, ktoré oddialilo meritórne prejednanie veci, a teda aj právoplatné skončenie veci a nadobudnutie právnej istoty sťažovateľky je takým postupom súdu, ktorý je nesporne zbytočným prieťahom. Právny názor sudcu, ktorý nájde vyjadrenie v rozhodnutí sudcom vydanom, je otázkou voľného hodnotenia dôkazov a aplikácie právnych predpisov. Ak súd pri právnom posúdení veci pochybí, ide nesporne o nie neštandardnú súčasť súdneho konania, ale na druhej strane zodpovednosti za dobu konania, počas ktorej toto nesmerovalo k odstráneniu právnej neistoty strany konania, sa nemôže súd zbaviť.

14. Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zaručuje právo každého na spravodlivé prejednanie jeho veci, a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zasa právo na konanie zákonom ustanoveným spôsobom. Vydanie rozhodnutia, ktoré nie je v súlade s právom, teda nie je ani spravodlivé, aj keď je toto rozhodnutie alebo jeho dôsledky reparovateľné prostredníctvom riadneho, či mimoriadneho odvolacieho prostriedku, je zakaždým do určitej miery porušením práva na spravodlivé konanie a na konanie podľa zákona. Ak dôjde k vydaniu takéhoto rozhodnutia, a v dôsledku jeho zrušenia k predĺženiu doby konania, nemožno nepričítať takúto dobu na ťarchu súdu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal.

15. Tak ako sťažovateľka uviedla už vyššie, považuje postup súdu do vydania jeho rozhodnutia 8. 12. 2016 za nesústredený a neefektívny, zavŕšený vydaním nezákonného rozhodnutia. Možno teda konštatovať, že jedinými úkonmi, ktoré súd vykonal v záujme rozhodnutia vo veci, boli úkony, ktoré súd vykonal medzi 9. 3. 2016 a 8. 12. 2016, aj tieto úkony však boli zavŕšené vydaním rozhodnutia o zastavení konania, ktoré nielenže predĺžilo celé konanie o dobu 4 mesiacov, ale privodilo v konečnom dôsledku stav úplnej nečinnosti súdu.

16. Sťažovateľka považuje za celkom zjavné porušenie jej sťažnosťou namietaných práv stav, kedy od 8. 12. 2016 do 13. 6. 2019 presnejšie do 3. 10. 2019 neboli zo strany súdu vykonané žiadne úkony, ktoré by smerovali k odstráneniu stavu jej právnej neistoty.

Inak povedané, z celkovej dĺžky konania, ktorá je na Okresnom súde Košice II 3 roky a viac než 4 mesiace, bol okresný súd nečinný, alebo sa v konaní pre jeho zákonné rozhodnutie nevykonávali úkony smerujúce k skončeniu veci 2 roky a 7 a pol mesiaca (ak je možné zobrať do úvahy samotné nariadenie pojednávania, ktoré sa však nemusí uskutočniť) resp. 2 roky a 10 mesiacov, (ak sa zohľadní deň, kedy by skutočne malo dôjsť k úkonu, ktorý prispeje k meritórnemu rozhodnutiu vo veci). Z obidvoch hľadísk ide o čas, ktorý presahuje tri štvrtiny celkovej doby konania.»

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. S účinnosťou od 1. marca 2019 upravuje konanie pred ústavným súdom zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

8. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa § 122 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť môže podať osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejedaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

11. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

12. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (v primeranej lehote) v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 10/98, I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, I. ÚS 89/02, I. ÚS 47/03, IV. ÚS 59/03, IV. ÚS 205/03). Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, II. ÚS 22/96, II. ÚS 48/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 92/97 a I. ÚS 10/98). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý

vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predĺžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejavovať ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

13. Ústavný súd teda akcentuje, že pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej konštantnej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, IV. ÚS 15/03) a „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím“ (III. ÚS 127/03). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

14.1 Povinnosť súdu a sudcu vyplývala do 30. júna 2016 z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý bol s účinnosťou od 1. júla 2016 zrušený, a počnúc týmto dňom je úprava civilného sporového, civilného mimosporového a správneho súdneho konania predmetom Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku.

14.2 Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 vyplývala z § 6 OSP, ktorý súdu prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupoval tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá, ako aj z § 117 ods. 1 OSP, podľa ktorého bol sudca povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov, a z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, v ktorý sa bude konať nové pojednávanie.

14.3 Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku so zohľadnením osobitostí jednotlivých druhov konaní. Napríklad povinnosť súdu konať bez prietáhov vyplýva z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania, z § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania, ďalej z § 168 – § 172 CSP o predbežnom prejednaní sporu a následkoch neprítomnosti strán, aj z § 179 ods. 1 CSP, podľa ktorého pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona, alebo § 183 ods. 1 prvej vety CSP, podľa ktorej pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

15. Ústavný súd nie je súčasťou súdnej sústavy a neprislúcha mu právo dozoru nad rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov. Do rozhodovacej činnosti súdov je v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy ústavný súd oprávnený zasiahnuť iba vtedy, ak boli ich konaním alebo nadväzujúcim rozhodnutím porušené ústavou zaručené základné práva a slobody sťažovateľa.

16. Prietahy v konaní či nečinnosť orgánu verejnej moci sú ústavným súdom hodnotené ako iný zásah orgánu verejnej moci, ktorý môže byť jedno či viacrázový, protiprávny a zároveň aj protiústavný útok týchto orgánov proti základným ústavou zaručeným právam (slobodám), ktorý v čase rozhodovania ústavného súdu predstavuje trvalé ohrozenie právne existujúceho stavu, a taký útok sám osebe nie je výrazom (výsledkom) riadnej rozhodovacej právomoci týchto orgánov. Z tej fakticity musí preto následne vyplývať, že dôsledkom takého zásahu orgánu verejnej moci nemožno čeliť inak než ústavnou sťažnosťou a na ňu nadväzujúcim nálezom ústavného súdu.

17. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04). Teda záver o tom, či dĺžka konania je ešte primeraná a či už nie je, možno formulovať vždy s ohľadom na faktory, ktorými bolo konanie bezprostredne ovplyvnené, a pri posudzovaní dôvodnosti tvrdenia o porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak aj pri práve na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je nutné ku každej veci pristupovať individuálne a zvažovať, či s ohľadom na okolnosti prípadu ide o prieťahy neodôvodnené, t. j. či sú pričítateľné súdu. Toto právo totiž nie je dotknuté, ak sú prieťahy spôsobené výlučne konaním účastníka, prípadne ak ide o vec, keď dĺžka konania zodpovedá jej zložitosti. V takých prípadoch trvanie konania istú dobu spravidla nie je nedôvodné a potreba zásahu ústavného súdu nie je daná. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa [Comingersoll S.A. (Veľká komora), Sürmeli proti Nemecku (Veľká komora), Záborský a Šmáriková proti Slovenskej republike, rovnako tak aj I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07)]. Naostatok aj ESLP vo svojich rozhodnutiach (rozsudok ESLP vo veci H. proti Francúzsku z 24. 10. 1989, rozsudok ESLP vo veci Katte Klitsche de la Grange proti Taliansku z 27. 10. 1994 a rozsudok ESLP vo veci Scordino proti Taliansku č. 1 z 29. 3. 2006) viackrát vyzdvihol dôležitosť správy súdnictva bez prieťahov, ktoré môžu ohroziť jeho účinnosť a dôveryhodnosť.

18. Záver o tom, či dĺžka konania je ešte primeraná a či už nie je, možno teda formulovať vždy s ohľadom na uvedené faktory, ktorými bolo konanie bezprostredne ovplyvnené, a pri posudzovaní dôvodnosti tvrdenia o porušení práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy alebo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je nutné ku každej veci pristupovať individuálne a zvažovať, či s ohľadom na okolnosti prípadu ide o prieťahy neodôvodnené, t. j. či sú

pričítateľné súdu. Tieto práva totiž nie sú dotknuté, ak sú priet'ahy spôsobené výlučne konaním účastníka, prípadne ak ide o vec, keď dĺžka konania zodpovedá jej zložitosti. V takých prípadoch trvanie konania istú dobu spravidla nie je nedôvodné a potreba zásahu ústavného súdu nie je daná. Povedané inak, priet'ah v určitej fáze konania však môže byť prípustný, ak celková dĺžka konania nie je neprimeraná (rozsudok ESLP vo veci Pretto a ďalší proti Taliansku z 8. 12. 1983). Dlhé obdobia nečinnosti súdu bez akéhokoľvek vysvetlenia sú však neprijateľné (rozsudok ESLP vo veci Beaumatin proti Francúzsku z 24. 11. 1994).

19. Zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08). Rovnako tak môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (II. ÚS 33/99).

IV.

Posúdenie veci ústavným súdom

IV.1 Právna a faktická zložitosť veci

20.1 Pokiaľ ide o zložitosť prípadu, môžeme hovoriť o skutkovej alebo právnej zložitosti. Môže ísť napríklad o vec, v ktorej vystupuje viacero strán (rozsudok vo veci H. proti Spojenému kráľovstvu z 8. 7. 1987) alebo v ktorej je potrebné zabezpečiť rôzne dôkazy [rozsudok ESLP vo veci Humen proti Poľsku (Veľká komora) z 15. 10. 1999]. Zložitosť prípadu môže taktiež súvisieť s prítomnosťou medzinárodného prvku (rozsudok ESLP vo veci Neumeister proti Rakúsku z 27. 6. 1968).

20.2 Predmetom konania je rozhodovanie o nárokoch sťažovateľky podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, čo spadá pod bežnú a pravidelnú rozhodovaciu prax všeobecných súdov. V tejto súvislosti sa ústavný súd stotožňuje

s vyjadrením samotnej sťažovateľky, ktorá k predmetu veci uviedla: „... vec nie je skutkovo, ani právne zložitá. Na každej zo sporových strán vystupuje jedna osoba. Na vec nie je potrebné použiť ani cudzí jazyk, ani cudzie právo, vo veci nebolo vykonávané znalecké dokazovanie, nedošlo v nej ani k procesnému nástupníctvu. Konanie o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., je už viac než 15 rokov súčasťou štandardnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a sudy majú k dispozícii bohatú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aj Ústavného súdu Slovenskej republiky, neexistuje teda žiaden dôvod, ktorý by ospravedlňoval stav úplnej nečinnosti súdu počas troch štvrtín viac než 3 a pol ročného súdneho konania, a zodpovednosti za takýto stav, sa podľa názoru sťažovateľky Okresný súd Košice II nemôže zbaviť.“

IV.2 Správanie účastníka konania

21. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rámci posúdenia druhého kritéria používaného pre hodnotenie prípadných zbytočných priet'ahov v súdnom konaní ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by signalizovali nedostatočnú aktivitu či súčinnosť zo strany sťažovateľky ako strany konania, čo vylučuje možnosť konštatovania zodpovednosti sťažovateľky za zistené zbytočné priet'ahy posudzovaného konania okresného súdu. Výnimku z uvedeného predstavuje iba pasivita sťažovateľky v trvaní vyše dvoch mesiacov, v rámci ktorých nedostatočne promptly reagovala na splnenie si svojej povinnosti vyplývajúcej z uznesenia okresného súdu č. k. 12 C 92/2016-69 z 20. júla 2016, k splneniu ktorej ju musel okresný súd aj urgovať. Táto doba je však zanedbateľná v kontexte celkovej doby napadnutého konania okresného súdu.

IV.3 Postup okresného súdu v napadnutom konaní

22. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov

podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je postup okresného súdu v napadnutom konaní.

IV.3.1 Prehľad vykonaných úkonov okresného súdu

23. Okresný súd vykonal v napadnutom konaní tieto úkony:

- 18. augusta 2015 bola Okresnému súdu Košice I doručená žaloba sťažovateľky proti žalovanému o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (vec vedená Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 19 C 366/2015),

- 7. septembra 2015 Okresný súd Košice I písomne vyzval sťažovateľku na doloženie požadovaných písomných podkladov a uznesením č. k. 19 C 366/2015-14 zo 7. septembra 2015 vyzval sťažovateľku na vyjadrenie k súhlasu s rozhodnutím v predmetnej veci bez nariadenia pojednávania,

- 28. septembra 2015 bolo Okresnému súdu Košice I doručené písomné podanie sťažovateľky, ktorým doložila do súdneho spisu požadované písomné podklady,

- 30. septembra 2015 bolo Okresnému súdu Košice I doručené písomné potvrdenie o zaplatení súdneho poplatku,

- 5. októbra 2015 bolo Okresnému súdu Košice I doručené písomné podanie sťažovateľky, v ktorom vyjadruje svoj nesúhlas s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania,

- 5. januára 2016 bola Okresnému súdu Košice I doručená žalovaným podaná námietka nedostatku miestnej príslušnosti Okresného súdu Košice I na konanie,

- 8. januára 2016 Okresný súd Košice I písomne vyzval sťažovateľku na zaujatie stanoviska k žalovaným podanej námietke nedostatku miestnej príslušnosti Okresného súdu Košice I na konanie,

- 11. februára 2016 Okresný súd Košice I postúpil predmetnú právnu vec Okresnému súdu Košice II,

- 9. marca 2016 predmetná právna vec bola doručená Okresnému súdu Košice II,

- 10. marca 2016 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu na vyčíslenie právnych úkonov vo výške 595 € vrátane dokladu preukazujúceho ich zaplatenie sťažovateľkou

a Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Košice, obvodné oddelenie Policajného zboru Košice-Juh o zaslanie spisového materiálu sp. zn. ORPZ-KE-OOP7-148-001/2012,

- 5. apríla 2016 bol okresnému súdu doručený požadovaný spisový materiál z Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice,

- 23. mája 2016 okresný súd nariadil termín pojednávania vo veci na 6. september 2016,

- 14. júna 2016 okresnému súdu bola doručená žalovaným vznesená námietka nedostatku miestnej príslušnosti okresného súdu na konanie, žiadosť o zrušenie termínu pojednávania,

- 15. júna 2016 okresný súd oznámil žalovanému nezrušenie termínu pojednávania vo veci nariadeného na 6. september 2016,

- 20. júla 2016 okresný súd uznesením č. k. 12 C 92/2016-69 z 20. júla 2016 vyzval sťažovateľku podľa § 167 ods. 3 CSP,

- 20. júla 2016 okresný súd uznesením č. k. 12 C 92/2016-71 z 20. júla 2016 vyzval žalovaného podľa § 167 ods. 2 CSP,

- 25. augusta 2016 okresnému súdu bolo doručené vyjadrenie žalovaného,

- 30. augusta 2016 okresný súd zrušil termín pojednávania vo veci nariadený na 6. september 2016 z dôvodu oboznamovania sa s podaním žalovaného, ktorého obsahom bola aj námietka nedostatku právomoci okresného súdu vo veci konať,

- 30. augusta 2016 okresný súd uznesením č. k. 12 C 92/2016-96 z 30. augusta 2016 opätovne vyzval sťažovateľku podľa § 167 ods. 3 CSP,

- 28. septembra 2016 okresný súd urgoval splnenie povinnosti sťažovateľky uloženej jej uznesením okresného súdu č. k. 12 C 92/2016-96 z 30. augusta 2016,

- 18. októbra 2016 okresnému súdu bolo doručené požadované vyjadrenie sťažovateľky,

- 31. októbra 2016 okresný súd uznesením č. k. 12 C 92/2016-109 z 31. októbra 2016 vyzval sťažovateľku podľa § 167 ods. 4 CSP,

- 8. decembra 2016 okresný súd uznesením č. k. 12 C 92/2016-119 z 8. decembra 2016 rozhodol o zastavení konania o zaplatenie sumy 600 € a po právoplatnosti uznesenia o postúpení veci Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky,

- 4. januára 2017 okresnému súdu bolo doručené sťažovateľkou podané odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 12 C 92/2016-119 z 8. decembra 2016,
- 5. januára 2017 okresný súd uznesením č. k. 12 C 92/2016-230 z 5. januára 2017 uložil sťažovateľke povinnosť uhradiť súdny poplatok za podané odvolanie,
- 20. januára 2017 okresnému súdu bolo doručené potvrdenie o zaplatení súdneho poplatku za podané odvolanie,
- 6. februára 2017 okresný súd uznesením č. k. 12 C 92/2016-136 zo 6. februára 2017 podľa § 167 ods. 3 CSP umožnil vyjadriť sa žalovanému k sťažovateľkou podanému odvolaniu proti uzneseniu okresného súdu č. k. 12 C 92/2016-119 z 8. decembra 2016,
- 3. marca 2017 súdny spis okresného súdu sp. zn. 12 C 92/2016 bol predložený na odvolacie konanie Krajskému súdu v Košiciach,
- 7. marca 2017 Krajskému súdu v Košiciach bolo doručené podanie žalovaného k odvolaniu sťažovateľky,
- 29. marca 2017 Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 2 Co 79/2017-145 z 29. marca 2017 rozhodol o zrušení uznesenia okresného súdu č. k. 12 C 92/2016-119 z 8. decembra 2016 a vrátení veci okresnému súdu na ďalšie konanie,
- 5. apríla 2017 bol súdny spis okresného súdu sp. zn. 12 C 92/2016 doručený z Krajského súdu v Košiciach späť okresnému súdu,
- 13. júna 2019 okresný súd nariadil termín pojednávania vo veci po zrušení uznesenia okresného súdu č. k. 12 C 92/2016-119 z 8. decembra 2016 a vrátení veci na ďalšie konanie na 3. október 2019.

IV.3.2 Obdobie neefektívnej činnosti okresného súdu

24. Krajský súd v Košiciach vo svojom uznesení č. k. 2 Co 79/2017-145 z 29. marca 2017, ktorým rozhodol o zrušení uznesenia okresného súdu č. k. 12 C 92/2016-119 z 8. decembra 2016, v podstatnom uviedol:

„10. Žalobkyňa si svojou žalobou uplatnila nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. v platnom znení (§17 ods. 1,2). Rozhodovanie o náhrade škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. je nepochybne nárokom súkromnoprávnym a nie nárokom verejnoprávnym, ako ho nesprávne posúdil súd prvej

inštancie. Okrem ušlého zisku 600 € v podobe nevyplatených odmien si uplatnila žalobkyňa aj trovy konania v predchádzajúcom správnom konaní – právneho zastúpenia advokátkou vo výške 594 € a poštovné 5,40 €. Nejde preto o nárok verejnoprávneho charakteru, ktorý by oprela o zákon č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru... a to ani v časti ušlého zisku – nevyplatenej odmeny 600 €. Evidentne ide o súkromnoprávny nárok žalobkyne, ktorý v zmysle § 3 CSP zásadne spadá do vecnej právomoci všeobecných súdov SR. Skutočnosť, že ide o nárok uplatňovaný ako náhrada škody spôsobená nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu žalobkyňa v konaní niekoľkokrát opakovane tvrdila.

11. Odvolací súd je toho názoru, že odvolacie dôvody uplatnené žalobkyňou boli naplnené, keďže súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ale aj že týmto nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyňi, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, tieto nedostatky nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.“

25. Vychádzajúc z obsahu uznesenia Krajského súdu v Košiciach č. k. 2 Co 79/2017-145 z 29. marca 2017, ústavný súd konštatuje neefektívny postup okresného súdu v čase od 8. decembra 2016, keď okresný súd uznesením č. k. 12 C 92/2016-119 z 8. decembra 2016 rozhodol o zastavení konania o zaplatenie sťažovateľkou uplatnenej sumy vo výške 600 € a postúpení veci žalovanému, do 5. apríla 2017, keď bol súdny spis okresného súdu sp. zn. 12 C 92/2016 vrátený z Krajského súdu v Košiciach okresnému súdu. Argumentáciu predsedu okresného súdu o právnom názore v tom čase konajúcej sudkyne (pozri bod 4) považuje ústavný súd za tendenčnú, keďže sa zákonná sudkyňa dopustila pri právnom posúdení veci názorového excesu, ktorý nie je možné ospravedlniť právnym názorom. K rovnakému záveru dospel aj Krajský súd v Košiciach v odvolacom konaní. Okresný súd tak v napadnutom konaní postupoval neefektívne štyri mesiace.

IV.3.3 Obdobia nečinnosti okresného súdu

26. Ako obdobie úplnej nečinnosti okresného súdu v napadnutom konaní hodnotí ústavný súd obdobie od 5. apríla 2017 do 3. októbra 2019, keď okresný súd po prvýkrát pojednával v predmetnej veci, pričom okresnému súdu trvalo dva roky a dva mesiace, kým vôbec pristúpil k nariadeniu pojednávania v predmetnej veci, ktorého termín navyše stanovil až o tri mesiace. Nie je ústavne akceptovateľné, aby bol súd vo veci absolútne nečinný po dobu viac ako dvoch rokov, ak je toto obdobie navyše umocnené predchádzajúcim neefektívnym postupom v trvaní štyroch mesiacov. Ak okresný súd za takejto situácie nariaďuje termín pojednávania *a priori* na dobu o ďalšie tri mesiace, neúmerne tým svojou nečinnosťou vo veci len predlžuje stav právnej neistoty, ktorý je navyše umocnený aj ďalšou skutočnosťou spočívajúcou v tom, že vo veci sa po prvýkrát má/malo pojednávať až po viac ako štyroch rokoch od podania žaloby. Naopak, okresný súd mal z dôvodu vyriešenia otázky vecnej, ako aj miestnej príslušnosti vo veci postupovať v napadnutom konaní o to promptnejšie a bezodkladne pristúpiť k nariadeniu pojednávania, na ktorom mal riešiť opodstatnenosť žalobou uplatnených nárokov. Nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní tak trvala od 5. apríla 2017 do 3. októbra 2019, keď okresný súd po prvýkrát pojednával v predmetnej veci, teda po dobu dvoch rokov a piatich mesiacov.

V.

Záver

V.1 K bodu 1 výroku nálezu

27.1 V zmysle § 133 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, v náleze uvedie, ktoré základné práva a slobody boli porušené, ktoré ustanovenia ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy boli porušené a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené základné práva a slobody. Ústavný súd zruší rozhodnutie alebo opatrenie, ktorým boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa.

27.2 Ústavný súd na základe vykonaného posúdenia (bod IV odôvodnenia) dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 92/2016 došlo

k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V.2 K bodu 2 výroku nálezu

28.1 V zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

28.2 Podľa § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie môže a) prikázať, aby ten kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

28.3 Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie stále trvá a vo veci nebolo opätovne rozhodnuté ani po štyroch rokoch od podania žaloby, prikázal ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov.

V.3 K bodu 3 výroku nálezu

29. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie. Sťažovateľka požiadala o priznanie finančného zadost'učinenia vo výške 2 500 € z dôvodu prietahov okresného súdu pri prejednaní veci. Ústavný súd v predmetnej veci zistil obdobie neefektívnej činnosti v trvaní štyroch mesiacov a obdobie nečinnosti v trvaní dvoch rokov a piatich mesiacov, čo spolu činí dva roky a deväť mesiacov, a za túto dobu priznáva sťažovateľke sumu primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 1 000 €, ktorú považuje za primeranú okolnostiam prípadu.

V.4 K bodu 4 výroku nálezu

30. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

31. Ústavný súd priznal sťažovateľke trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom pozostávajúce z odmeny advokáta za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2019, a to za prevzatie a prípravu zastupovania, písomné podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu a písomné vyjadrenie advokáta z 25. júla 2019. Vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 11 ods. 2 v spojení s § 3 ods. 1 vyhlášky je odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2019 1/6 z výpočtového základu zo sumy 980 €, čo činí za jeden úkon právnej služby odmenu v sume 163,33 €, a režijný paušál v sume 9,80 €, teda sťažovateľke priznal úhradu trov konania v celkovej súhrnnej sume 519,39 €. Z týchto dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto nálezu.

32. S poukazom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, sa pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumie jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. januára 2020

Miroslav DURIŠ
predseda senátu